Evropski varuh
človekovih pravic

Prevod te strani je bil narejen s strojnim prevajanjem [Povezava]. *Strojni prevodi lahko vsebujejo napake, ki bi lahko zmanjšale jasnost in natančnost, zato varuhinja človekovih pravic ne prevzema odgovornosti za kakršna koli odstopanja. Za najzanesljivejše informacije in pravno varnost glejte zgornjo povezavo z izvorno različico v jeziku angleščina. Za več informacij si oglejte našo* jezikovno in prevajalsko politiko [Povezava].

Odločba v zadevi 3193/2005/TN - Zavrnitev dostopa do dopisovanja med Komisijo in Dansko

Odločba
Primer 3193/2005/TN - **Preiskava uvedena dne** 04/11/2005 - **Odločba z dne** 26/07/2007

Poslanec Evropskega parlamenta iz Danske je zahteval dostop do nekega dopisovanja med Komisijo in danskimi oblastmi. Komisija je zavrnila zahtevo na podlagi dejstva, da bi razkritje teh dokumentov ogrozilo zaščito namena preiskav (tretja alineja člena 4(2) Uredbe 1049/2001 [1]), prav tako pa tudi resno ogrozilo postopke sprejemanja odločitev institucije, saj so se omenjeni dokumenti nanašali na zadevo, o kateri institucija še ni sprejela sklepa (prvi pododstavek člena 4(3) Uredbe).

Med samo preiskavo varuha človekovih pravic je Komisija naposled omogočila dostop do zahtevanih dokumentov. Ker pa je Komisija zagovarjala primernost svoje prejšnje zavrnitve, je varuh človekovih pravic menil, da bi bilo koristno preučiti, ali je bila Komisija upravičena zavrniti pritožnikovo prvotno zahtevo po dostopu.

Komisija je trdila, da je bila izmenjava pisem sestavni del procesa spremljanja skladnosti s pravom Skupnosti, ki bi mu lahko sledila uvedba postopka za ugotavljanje kršitev zoper Dansko na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo. Zaradi poudarjene politične občutljivosti tega vprašanja je Komisija ugotovila, da bi bilo razkriti dopisovanja prenagljeno.

Varuh človekovih pravic je Komisijo prosil za obrazložitev več dejstev, med drugim tudi vrste preiskave, na katero so se pisma nanašala, da bi se Komisija lahko sklicevala na tretjo alinejo člena 4(2) Uredbe.

Komisija je odgovorila, da je bilo glavno vprašanje, ali so danske oblasti dolžne obvestiti Komisijo o rezultatih spremljanja radioaktivnosti okolja na Grenlandiji, da bi se ta lahko opredelila glede potrebe po sanacijskih ukrepih. Komisija je ugotovila, da je zahtevala informacije na podlagi domneve, da Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko

energijo velja za Grenlandijo, vendar je pozneje priznala, da ne velja. Komisija je trdila, da v času pritožnikove zahteve po dostopu še vedno ni bilo jasno, ali si bo od Danske še naprej prizadevala pridobiti informacije na prostovoljni podlagi.

Varuh človekovih pravic je opazil, da je Komisija pri obravnavi zahteve po dostopu zatrjevala, da bi postopek spremljanja lahko pokazal potrebo po uvedbi postopka za ugotavljanje kršitev na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, čeprav je do trenutka vloge zahtevka priznala, da Pogodba ne velja za Grenlandijo. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da Komisija ni pojasnila, katere (druge) vrste preiskav bi lahko bila opravila na podlagi svojih pristojnosti. Zato je varuh človekovih pravic sklenil, da prvotne zavrnitve dostopa do dopisovanja Komisija ni sprejela na podlagi veljavnih in ustreznih razlogov.

[1] Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije , UL 2001, L 145, str. 43.

Strasbourg, 26. julija 2007
Spoštovani gospod B.,

5. oktobra 2005 ste pri Evropskem varuhu človekovih pravic vložili pritožbo zoper Evropsko komisijo v zvezi z njeno zavrnitvijo dostopa do nekaterih dokumentov v skladu z Uredbo 1049/2001. 19. oktobra 2005 ste varuhu človekovih pravic predložili dokumente v podporo svoji pritožbi.

Dne 4. novembra 2005 sem pritožbo posredoval predsedniku Komisije. Komisija je svoje mnenje poslala 3. februarja 2006 in sem vam ga poslala skupaj s pozivom, da do 31. marca 2006 predložite pripombe, če tako želite. Do tega datuma od vas ni bilo nobenih pripomb.

Dne 27. septembra 2006 sem pisal Komisiji in prosil za dodatne informacije v zvezi z vašo pritožbo. Komisijo sem tudi prosil, naj mojim službam dovoli pregled zadevnih dokumentov. Komisija je svoj odgovor poslala 30. januarja 2007. Poslal sem vam jo skupaj s povabilom, da podate pripombe, če tako želite, do 31. marca 2007. Do tega datuma od vas ni bilo nobenih pripomb.

Zdaj pišem, da vas obveščam o rezultatih preiskav, ki so bile opravljene.

PRITOŽBA

Pritožnik se je pritožil, ker Komisija v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (1) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1049/2001) še vedno zavrača dostop do naslednjih dokumentov:
- pismo Generalnega direktorata za energijo in promet Stalnemu predstavništvu Danske z dne 6. januarja 2004 (TREN D/03/22884);
- pismo Generalnega direktorata za energijo in promet Stalnemu predstavništvu Danske z dne

11. junija 2004 (TREN D/04/8777); in
- dopis stalnega predstavništva Danske Generalnemu direktoratu za energijo in promet z dne 15. septembra 2004 (TREN A/04/30692) (2) .

Na podlagi dokumentov, predloženih v podporo pritožbi, je mogoče slednjo povzeti, kot sledi:
Odgovor Komisije na prošnjo za dostop
Pritožnik je 2. junija 2005 pri Komisiji vložil prošnjo za dostop do nekaterih dokumentov, povezanih s peticijo št. 720/02 Evropskega parlamenta.

Komisija je z dopisom z dne 6. julija 2005 odgovorila na zahtevo in navedla, da so bili dokumenti, ki jih ima in ki ustrezajo zahtevi, dopis z dne 15. septembra 2004 (TREN A/04/30692) danskih organov Komisiji in dva dopisa Komisije danskim organom z dne 6. januarja 2004 (TREN D/03/22884) in 11. junija 2004 (TREN D/04/8777). Komisija je poudarila, da v dejstvih, navedenih v peticiji št. 720/2002, ni ugotovila nobene kršitve prava Skupnosti. V zvezi s peticijo je kljub temu stopil v stik z danskimi organi v okviru svoje splošne pristojnosti za spremljanje skladnosti držav članic s pravom Skupnosti. V skladu s tem so bili dokumenti, do katerih je pritožnik zaprosil za dostop, del predhodnih posvetovanj v okviru splošne pristojnosti Komisije za spremljanje skladnosti držav članic s pravom Skupnosti. Zadevni dokumenti so izvirali iz peticije št. 720/2002, vendar se niso neposredno nanašali na vprašanje, ki ga obravnava peticija.

Komisija je nadalje trdila, da za dopise veljata dve izjemi od pravice do dostopa iz Uredbe 1049/2001.

Po mnenju Komisije so bili dokumenti del predhodnih posvetovanj, ki so potrebna za njene dejavnosti spremljanja. Razkritje teh predhodnih izmenjav v fazi pred sprejetjem kakršne koli odločitve bi povzročilo javne notranje pripravljalne razprave, ki so sestavni in nujni del postopka odločanja Komisije. Objava dokumentov bi lahko povzročila tudi zmedo v zvezi z uradnim stališčem in nameni institucije v zvezi z njenimi dejavnostmi nadzora, kar bi ogrozilo zmožnost Komisije, da zagotovi pravilen nadzor nad uporabo prava Skupnosti. Razkritje predhodnih posvetovanj v fazi, v kateri je bil takrat postopek spremljanja, bi oslabilo varstvo namena preiskav Komisije in resno ogrozilo varstvo njenega postopka odločanja. Zato so bili dokumenti zajeti z izjemami iz člena 4(2), tretja alinea, in člena 4(3), prvi pododstavek, točka 4, Uredbe št. 1049/2001 in jih zato ni bilo mogoče razkriti. Po mnenju Komisije ni bilo mogoče odobriti delnega dostopa in ni bilo prevladujočega javnega interesa za razkritje.
Odgovor Komisije na potrdilno prošnjo
Pritožnik je 11. julija 2005 Komisiji predložil potrdilno prošnjo za dostop do treh dokumentov.

Komisija je 2. avgusta 2005 odgovorila na pritožnikovo potrdilno prošnjo in se mu zahvalila za zanimanje za stališče Komisije glede izvajanja zakonodaje Euratoma na Danskem. Komisija je ponovila vsebino svojega prvotnega odgovora na pritožnikovo prošnjo za dostop, to je, da se zadevni dokumenti niso neposredno nanašali na vprašanje iz peticije št. 720/2002, kar je preprosto dopustnost retroaktivne uporabe zakonodaje Euratom. V zvezi s peticijo Komisija ni ugotovila nobene kršitve prava Skupnosti. Vendar je peticija Komisijo spodbudila k spremljanju izvajanja zakonodaje Euratoma na Danskem. Komisija je zato zahtevala informacije v zvezi z

dejavnostmi Danske za spremljanje okolja, kot je določeno v členu 35 Pogodbe Euratom. Zato zahtevani dokumenti niso neposredno povezani s peticijo št. 720/2002.

Korespondenca, do katere je pritožnik zahteval dostop, je del predhodnih posvetovanj, ki so potrebna za dejavnosti spremljanja Komisije. Komisija si pridržuje pravico, da zagotovi spoštovanje *pravnega reda Skupnosti* o varstvu pred sevanjem in na splošno določb Euratoma o zdravju in varnosti. Izmenjava pisem je zato pomenila zahtevo po informacijah, vloženo v okviru postopka spremljanja, katerega namen je bil preveriti trenutno skladnost s pravom Skupnosti. To bi lahko privedlo do sprožitve postopka za ugotavljanje kršitev. Glede na politično občutljivost vprašanja varstva pred sevanjem in potrebo po zaščiti sodelovanja med Komisijo in Dansko bi bilo razkritje zahtevanih dokumentov v tej fazi posvetovanj prezgodaj in bi oslabilo zmožnost Komisije, da zagotovi pravilno spremljanje uporabe prava Skupnosti. Odobritev dostopa do zadevnih dokumentov pred sprejetjem kakršne koli odločitve bi prav tako lahko zmedla dejavnosti spremljanja Komisije in njeno uradno stališče v peticiji št. 720/2002. Zato bi razkritje zahtevanih dokumentov v zadevnem času resno ogrozilo tekoči postopek odločanja Komisije. Dokumenti so bili torej zajeti z izjemami iz člena 4(2), tretja alinea, in člena 4(3), prvi pododstavek, Uredbe 1049/2001. Delnega dostopa ni bilo mogoče odobriti in Komisija ni ugotovila, da je pritožnik navedel kakršen koli argument, ki bi dokazoval prevladujoč javni interes za razkritje.
Pritožnikova trditev
Pritožnik je trdil, da je Komisija napačno zavrnila dostop do zgoraj navedenih dokumentov.

PREISKAVA

Mnenje Komisije

Komisija je v svojem mnenju na kratko navedla naslednje pripombe:
Ozadje
Dokumenti, do katerih je pritožnik zaprosil za dostop v skladu z Uredbo 1049/2001, so pomenili korespondenco med Komisijo in danskimi organi v širšem okviru peticije št. 720/2002, ki je bila predložena Parlamentu in se je nanašala na retroaktivno uporabo zakonodaje Euratoma in dolgoročne zdravstvene težave danskih delavcev, ki so leta 1968 odstranili radioaktivni material s kraja nesreče, v kateri je bilo udeleženo ameriško vojaško letalo na Grenlandiji. Vlagatelji peticij, ki so delali na kraju samem, so trdili, da bi bilo treba uporabljati Direktivo Sveta 96/29/Euratom z dne 13. maja 1996 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja (5) (direktiva BSS). Komisija je pristojni odbor Parlamenta obvestila, da ne razmišlja o morebitni retroaktivni uporabi direktive BSS v predpristopnem obdobju. Vendar je Komisija na podlagi peticije stopila v stik z Dansko in zahtevala informacije v zvezi z dejavnostmi Danske v zvezi z okoljskim spremljanjem, kot je določeno v členu 35 Pogodbe Euratom. Zato se je korespondenca, do katere je pritožnik zahteval dostop, nanašala na zadnjenavedeno zahtevo za informacije in ne na peticijo.
Prošnja za dostop
Korespondenca, do katere je pritožnik zahteval dostop, je del predhodnih posvetovanj, ki so potrebna za dejavnosti spremljanja Komisije. Komisija si pridržuje pravico, da nadalje zagotovi spoštovanje zakonodaje o varstvu pred sevanjem in na splošno določb Euratoma o zdravstveni

varnosti. Izmenjava pisem je torej pomenila zahtevo po informacijah v zvezi s postopkom spremljanja, katerega namen je bil preveriti takratno skladnost s pravom Skupnosti. Komisija je nato poudarila, da bi lahko zadevni postopek spremljanja privedel do uvedbe postopka za ugotavljanje kršitev v zvezi s stanjem. Namen pravilnega poteka postopkov za ugotavljanje kršitev je zlasti omogočiti zadevni državi članici, da prostovoljno izpolni zahteve Pogodbe ali utemelji svoje stališče. Ta utemeljitev velja še toliko bolj v zvezi s predhodnimi posvetovanji. Ob upoštevanju politične občutljivosti vprašanja, to je varstva pred sevanjem, in potrebe po zaščiti sodelovanja med Komisijo in Dansko bi bilo razkritje zahtevanih dokumentov v tej fazi posvetovanj prenagljeno in bi oslabilo zmožnost Komisije, da zagotovi pravilno spremljanje uporabe prava Skupnosti. Poleg tega bi zmanjšala pripravljenost danskih organov za sodelovanje s Komisijo. Iz zgoraj navedenih razlogov so bili zadevni dokumenti zajeti z izjemo iz tretje alinee člena 4(2) Uredbe št. 1049/2001, ki določa, da " *institucija zavrne dostop do dokumenta, kadar bi razkritje oslabilo varstvo: (...) namen inšpekcijskih pregledov, preiskav in revizij* ".

Poleg tega, dokler Komisija ne sprejme sklepa o začetku postopka za ugotavljanje kršitev v skladu s členom 141 Euratom, ki je enakovreden členu 226 Pogodbe ES, bi razkritje zadevnih dokumentov resno ogrozilo tekoči postopek odločanja v skladu s prvim pododstavkom člena 4(3) Uredbe 1049/2001. Razkritje dokumentov v tej fazi postopka bi Komisijo izpostavilo nepotrebnemu zunanjemu pritisku in s tem oviralo svobodno izmenjavo mnenj znotraj Komisije ter sodelovanje z danskimi organi. Za postopek odločanja institucije je nujno, da lahko njene službe zahtevajo informacije od države članice in brez zunanjih pritiskov analizirajo vse vidike položaja, ki bi lahko privedli do sprožitve formalnega postopka za ugotavljanje kršitev. Službe Komisije morajo imeti tudi možnost, da predstavijo zamisli in predloge, ne da bi morale upoštevati možnost, da bi se njihova mnenja in ocene lahko razkrile javnosti. Ker se postopek odločanja nanaša na dejavnosti predhodnega spremljanja Komisije, velja enaka utemeljitev kot zgoraj.

V tej fazi postopka ni bilo mogoče odobriti delnega dostopa na podlagi člena 4(6) (6) Uredbe 1049/2001, ne da bi to ogrozilo preiskave Komisije in resno ogrozilo njen postopek odločanja.

Izjeme iz člena 4(2) in (3) Uredbe št. 1049/2001 se uporabljajo, razen če prevlada javni interes za razkritje. Vendar pritožnik ni predložil nobenih argumentov, ki bi dokazovali, da tak prevladujoči interes dejansko obstaja. Zato je prevladujoči interes v zadevi varstvo namena preiskav Komisije in njenega postopka odločanja.

Pripombe pritožnika

Mnenje Komisije je bilo poslano pritožniku za morebitne pripombe. Pritožnik ni predložil pripomb.

Nadaljnje poizvedbe

Po skrbni preučitvi mnenja Komisije se je izkazalo, da so potrebne nadaljnje preiskave.

Varuhinja človekovih pravic se je seznanila s trditvijo Komisije, da so pisma, do katerih je bil zaprošen dostop, del „postopka spremljanja“ Komisije. Vendar se tretja alinea člena 4(2) Uredbe št. 1049/2001 nanaša na inšpekcije, preiskave in revizije, ne pa na postopke spremljanja. Poleg tega iz sodne prakse sodišč Skupnosti izhaja, da je treba izjeme iz člena 4

razlagati ozko. Glede na to in za utemeljitev uporabe člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001 je bila Komisija pozvana, naj pojasni:
- kateri vrsti inšpekcijskega pregleda, preiskave ali revizije so pripadali ustrezni dopisi;
- kako bi razkritje pisem lahko ogrozilo namen tega inšpekcijskega pregleda, preiskave ali revizije; in
- kakšen pomen ima člen 4(3), prvi pododstavek, Uredbe št. 1049/2001 za dopisa Komisije z dne 6. januarja in 11. junija 2004, poslana danskim organom.

V skladu s členom 3(2) statuta varuha človekovih pravic je bila Komisija pozvana, naj službam varuha človekovih pravic dovoli pregled zadevnih dokumentov.
Odgovor Komisije
V odgovor na nadaljnje preiskave varuha človekovih pravic je Komisija navedla, da je glavno vprašanje v zadevi, ali bi ga morali danski organi obvestiti o rezultatih spremljanja okoljske radioaktivnosti na Grenlandiji, da bi lahko ugotovila, ali bi bili zdaj ustrezni sanacijski ukrepi na območju, kjer se je nesreča zgodila leta 1968.

Prvotno je Komisija od danskih organov zahtevala informacije ob predpostavki, da se Pogodba Euratom uporablja za Grenlandijo (dopis z dne 6. januarja 2004). Danski organi so 30. januarja 2004 po telefaksu odgovorili, da se Pogodba Euratom ne uporablja za Grenlandijo. Danski organi so temu telefaksu priložili zapisnik o popravku Pogodbe o Evropski uniji.

Komisija je priznala, da se Pogodba Euratom ne uporablja za Grenlandijo. Dne 11. junija 2004 je danske organe pozvala, naj zahtevane informacije predložijo prostovoljno.

Ko je pritožnik zaprosil za dostop do izmenjave pisem med Komisijo in danskimi organi, še vedno ni jasno, ali si bo Komisija še naprej prizadevala pridobiti informacije o stopnji radioaktivnosti na Grenlandiji. Komisija je zato zavrnila razkritje korespondence z danskimi organi, da ne bi ogrozila možnosti za prostovoljno sodelovanje. Komisija je menila, da bi razkritje takrat zmanjšalo pripravljenost danskih organov, da prostovoljno zagotovijo informacije, kar bi ogrozilo namen preiskave, ki jo je nameravala izvesti. Poleg tega bi razkritje do odločitve o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, resno vplivalo na zmožnost Komisije, da sprejme odločitev na podlagi dogovora z danskimi organi.

Iz zgoraj navedenih razlogov je Komisija menila, da izjeme iz člena 4(2), tretja alinea, in člena 4(3), prvi pododstavek, Uredbe 1049/2001 preprečujejo razkritje korespondence z danskimi organi.

S potekom časa razlogi za zadržanje zahtevanih dokumentov ne veljajo več. Komisija se je posvetovala z danskimi organi glede morebitnega razkritja telefaksa z dne 30. januarja 2004 s strani danskega ministrstva za zunanje zadeve in pisma Stalnega predstavništva Danske z dne 15. septembra 2004. Danski organi so privolili v razkritje svojega dela korespondence. Zato Komisija zdaj razkriva popolno izmenjavo pisem z danskimi organi v zvezi z zagotavljanjem informacij o stopnji radioaktivnosti na Grenlandiji.

Komisija je skupaj s svojim mnenjem predložila kopije dopisov. Ker je Komisija razkrila

dokumente, do katerih je pritožnik zaprosil za dostop, je menila, da ni več potrebe po pregledu dokumentov s strani služb varuha človekovih pravic.
Pripombe pritožnika
Pritožnik je bil pozvan, da predloži pripombe na odgovor Komisije, če tako želi. Od njega ni prejel nobenih pripomb.

ODLOČITEV

1 Preliminarna pripomba

1.1 Evropski varuh človekovih pravic je v zvezi z nadaljnjimi preiskavami z dne 27. septembra 2006 Evropsko komisijo v skladu s členom 3(2)(7) statuta varuha človekovih pravic pozval, naj svojim službam omogoči pregled dokumentov, na katere se nanaša ta zadeva.

1.2 V okviru nadaljnjih preiskav varuha človekovih pravic je Komisija pritožniku predložila kopije zadevnih dokumentov.

1.3 Glede na to, da je Komisija odobrila dostop do ustreznih dokumentov, varuh človekovih pravic meni, da pregled zadevnih dokumentov ni več pomemben. Vendar je Komisija odobrila dostop, čeprav je še vedno zagovarjala primernost izpodbijane (začetne) zavrnitve. Zato varuh človekovih pravic meni, da je primerno in primerno preučiti, ali je Komisija neupravičeno zavrnila dostop do zadevnih dokumentov, in sicer z odgovorom z dne 6. julija 2005 na pritožnikovo prošnjo za dostop in z odločbo z dne 2. avgusta 2005 o potrdilni prošnji pritožnika.

2 Izpodbijana zavrnitev dostopa

2.1 Pritožba se je nanašala na to, da je Komisija v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (8) („Uredba 1049/2001“) zavrnila dostop do naslednjih dokumentov: (I) pismo Generalnega direktorata za energijo in promet Stalnemu predstavništvu Danske z dne 6. januarja 2004 (TREN D/03/22884); (II) pismo Generalnega direktorata za energijo in promet Stalnemu predstavništvu Danske z dne 11. junija 2004 (TREN D/04/8777); in (iii) dopis stalnega predstavništva Danske Generalnemu direktoratu za energijo in promet z dne 15. septembra 2004 (TREN A/04/30692) (9) . Pritožnik je trdil, da je Komisija napačno zavrnila dostop do zadevnih dokumentov.

2.2 Po mnenju Komisije so dokumenti, do katerih je pritožnik zaprosil za dostop, pomenili korespondenco med Komisijo in danskimi organi v širšem okviru peticije št. 720/2002, ki je bila predložena Evropskemu parlamentu in se je nanašala na retroaktivno uporabo zakonodaje Euratom. Komisija je pristojni odbor Parlamenta obvestila, da ne razmišlja o morebitni retroaktivni uporabi zakonodaje v predpristopnem obdobju. Vendar je Komisija na podlagi peticije stopila v stik z Dansko in zahtevala informacije v zvezi z dejavnostmi Danske v zvezi z okoljskim spremljanjem, kot je določeno v členu 35 Pogodbe Euratom.

2.3 Komisija je trdila, da je bila korespondenca, do katere je pritožnik zaprosil za dostop, del predhodnih posvetovanj, ki so potrebna za spremljanje dejavnosti Komisije. Komisija si pridržuje pravico, da nadalje zagotovi spoštovanje zakonodaje o varstvu pred sevanjem in na splošno določb Euratoma o zdravstveni varnosti. Izmenjava pisem je torej pomenila zahtevo za

informacije, opravljeno v okviru postopka spremljanja, katerega namen je bil preveriti skladnost s pravom Skupnosti v upoštevnem času in bi lahko privedel do sprožitve postopka za ugotavljanje kršitev v zvezi s stanjem. Namen pravilnega poteka postopkov za ugotavljanje kršitev je zlasti omogočiti zadevni državi članici, da prostovoljno izpolni zahteve Pogodbe ali utemelji svoje stališče. Ta utemeljitev velja še toliko bolj v zvezi s predhodnimi posvetovanji. Ob upoštevanju politične občutljivosti vprašanja, to je varstva pred sevanjem, in potrebe po zaščiti sodelovanja med Komisijo in Dansko bi bilo razkritje zahtevanih dokumentov v tej fazi posvetovanj prenagljeno in bi oslabilo zmožnost Komisije, da zagotovi pravilno spremljanje uporabe prava Skupnosti. Poleg tega bi zmanjšala pripravljenost danskih organov za sodelovanje. Iz zgoraj navedenih razlogov so bili zadevni dokumenti zajeti z izjemo iz tretje alinee člena 4(2) Uredbe št. 1049/2001, ki določa, da " *institucija zavrne dostop do dokumenta, kadar bi razkritje oslabilo varstvo: (...) namen inšpekcijskih pregledov, preiskav in revizij* ".

2.4 Komisija je nadalje trdila, da bi razkritje zadevnih dokumentov, dokler ne bo sprejela odločitve o začetku postopka za ugotavljanje kršitev v skladu s členom 141 Euratom, ki je enakovreden členu 226 Pogodbe ES, v skladu s členom 4(3), prvi pododstavek, Uredbe 1049/2001 resno oslabilo postopek odločanja, ki poteka. Razkritje dokumentov v tej fazi postopka bi Komisijo izpostavilo nepotrebnemu zunanjemu pritisku in s tem oviralo svobodno izmenjavo mnenj znotraj Komisije ter sodelovanje z danskimi organi. Za postopek odločanja institucije je nujno, da lahko njene službe brez zunanjih vplivov zahtevajo informacije od države članice in analizirajo vse vidike položaja, ki lahko privedejo do sprožitve formalnega postopka za ugotavljanje kršitev. Službe Komisije morajo imeti tudi možnost, da predstavijo zamisli in predloge, ne da bi morale upoštevati možnost, da bi se njihova mnenja in ocene lahko razkrile javnosti. Ker se postopek odločanja nanaša na dejavnosti predhodnega spremljanja Komisije, velja enako razlogovanje, kot je navedeno v točki 1.3 zgoraj.

2.5 Komisija je nazadnje trdila, da v tej fazi postopka ni mogoče odobriti delnega dostopa na podlagi člena 4(6) Uredbe št. 1049/2001, ne da bi to ogrozilo njene preiskave in resno ogrozilo njen postopek odločanja. Poleg tega je poudarila, da pritožnik ni navedel nobenih argumentov, ki bi dokazovali obstoj prevladujočega javnega interesa za razkritje.

2.6 Varuh človekovih pravic je na podlagi mnenja Komisije ugotovil, da so potrebne nadaljnje preiskave. Varuhinja človekovih pravic se je seznanila s trditvijo Komisije, da so pisma, do katerih je bil zaprošen dostop, del „postopka spremljanja“ Komisije. Vendar se tretja alinea člena 4(2) Uredbe št. 1049/2001 nanaša na inšpekcije, preiskave in revizije, ne pa na postopke spremljanja. Poleg tega iz sodne prakse (10) sodišč Skupnosti izhaja, da je treba izjeme iz člena 4 razlagati ozko. Glede na to in za utemeljitev uporabe člena 4(2), tretja alinea, Uredbe št. 1049/2001 je bila Komisija pozvana, naj pojasni:
- kateri vrsti inšpekcijskega pregleda, preiskave ali revizije so pripadala ustrezna pisma?,
- kako bi razkritje dopisov lahko ogrozilo namen tega inšpekcijskega pregleda, preiskave ali revizije in
- kakšen pomen ima člen 4(3), prvi pododstavek, Uredbe št. 1049/2001 za dopisa Komisije z dne 6. januarja in 11. junija 2004, poslana danskim organom?

2.7 V odgovor na nadaljnje preiskave varuha človekovih pravic je Komisija navedla, da je glavno

vprašanje v tej zadevi, ali bi jo morale danske oblasti obvestiti o rezultatih spremljanja okoljske radioaktivnosti na Grenlandiji, da bi lahko ugotovila, ali bi bili zdaj ustrezni sanacijski ukrepi na območju, kjer se je nesreča zgodila leta 1968. Prvotno je Komisija od danskih organov zahtevala informacije ob predpostavki, da se Pogodba Euratom uporablja za Grenlandijo (dopis z dne 6. januarja 2004). Danski organi so 30. januarja 2004 po telefaksu odgovorili, da se Pogodba Euratom ne uporablja za Grenlandijo. Danski organi so temu telefaksu priložili poročilo o popravku Pogodbe o Evropski uniji. Komisija je priznala, da se Pogodba Euratom ne uporablja za Grenlandijo. Dne 11. junija 2004 je danske organe pozvala, naj zahtevane informacije predložijo prostovoljno.

2.8 Komisija je v odgovoru navedla tudi, da v času, ko je pritožnik zaprosil za dostop do izmenjave pisem med Komisijo in danskimi organi, še vedno ni jasno, ali si bo Komisija prizadevala pridobiti informacije o stopnji radioaktivnosti na Grenlandiji. Komisija je zato zavrnila razkritje korespondence z danskimi organi, da ne bi ogrozila možnosti za prostovoljno sodelovanje. Komisija je menila, da bi razkritje takrat zmanjšalo pripravljenost danskih organov, da prostovoljno zagotovijo informacije. Taka možnost bi ogrozila namen preiskave, ki jo je nameravala opraviti Komisija. Poleg tega bi razkritje do odločitve o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, resno vplivalo na zmožnost Komisije, da sprejme odločitev na podlagi dogovora z danskimi organi. Iz zgoraj navedenih razlogov je Komisija menila, da izjeme iz člena 4(2), tretja alinea, in člena 4(3), prvi pododstavek, Uredbe 1049/2001 preprečujejo razkritje korespondence z danskimi organi.

2.9 Komisija je nazadnje navedla, da s potekom časa razlogi za zadržanje zahtevanih dokumentov ne veljajo več. Komisija se je posvetovala z danskimi organi glede morebitnega razkritja telefaksa z dne 30. januarja 2004 s strani danskega ministrstva za zunanje zadeve in pisma Stalnega predstavništva Danske z dne 15. septembra 2004. Danski organi so privolili v razkritje svojega dela korespondence. Zato Komisija zdaj razkriva popolno izmenjavo pisem z danskimi organi v zvezi z zagotavljanjem informacij o stopnji radioaktivnosti na Grenlandiji.

2.10 Varuh človekovih pravic v zvezi z vsebino zadevnih dokumentov ugotavlja naslednje. Komisija je v pismu z dne 6. januarja 2004 opozorila, da v skladu s členom 36 Pogodbe Euratom „ *vsaka država članica vzpostavi naprave, potrebne za stalno spremljanje stopnje radioaktivnosti v zraku, vodi in tleh ter za zagotavljanje skladnosti z osnovnimi standardi.* “ Komisija je opozorila tudi, da *v skladu s členom 36 Pogodbe Euratom „ustrezni organi Komisiji redno sporočajo informacije o pregledih iz člena 35, da bi bila obveščena o stopnji radioaktivnosti javnosti, ki ji je izpostavljena.* “ Komisija je danske organe obvestila, da poročila, ki so bila Komisiji predložena v preteklosti o dejavnostih spremljanja iz člena 35 Pogodbe Euratom, niso vsebovala nobenih informacij o okoljski radioaktivnosti. Komisija je trdila, da se Pogodba Euratom uporablja za Grenlandijo, in pozvala danske organe, naj ji posredujejo ustrezne podatke za Grenlandijo za obdobje od januarja 1994 do decembra 2002. V svojem odgovoru z dne 30. januarja 2004 (11) so danski organi obvestili Komisijo, da se Pogodba Euratom ne uporablja za Grenlandijo. Komisija je v pismu z dne 11. junija 2004 priznala, da se Pogodba Euratom ne uporablja za Grenlandijo, in pozvala danske organe, naj ne upoštevajo dejstva, da je zahteva po informacijah z dne 6. januarja 2004 temeljila na uporabi določb Pogodbe Euratom na ozemlju Grenlandije. Namesto tega je Komisija pozvala danske organe,

naj prostovoljno predložijo ustrezne podatke, ki so na voljo za Grenlandijo. V dopisu z dne 15. septembra 2004 so danski organi poudarili, da ker Grenlandija ni del Skupnosti, podatki s tega ozemlja niso upoštevni za letna poročila o spremljanju, ki jih pripravi Komisija. Danski organi so zato Komisijo zaprosili, naj pojasni ozadje svoje zahteve za prostovoljno pridobitev informacij o podatkih o okoljskem spremljanju v zvezi z Grenlandijo.

2.11 Varuh človekovih pravic opozarja, da je Komisija zavrnila dostop do zadevnih dokumentov na podlagi tretje alinee člena 4(2) Uredbe 1049/2001. Komisija je trdila, da izmenjava pisem pomeni zahtevo za informacije, opravljeno v okviru postopka spremljanja, ki je bil zasnovan za preverjanje skladnosti s pravom Skupnosti in bi lahko privedel do sprožitve postopka za ugotavljanje kršitev v skladu s členom 141 Euratom. Tretja alinea člena 4(2) Uredbe 1049/2001 določa, da institucija zavrne dostop do dokumenta, kadar bi razkritje oslabilo varstvo namena inšpekcij, preiskav in revizij. Varuh človekovih pravic na podlagi vsebine zadevnih dokumentov ugotavlja, da se je prvotna zahteva Komisije za informacije nanašala na podatke o radioaktivnosti v zvezi z Grenlandijo, in predlagal, da danski organi morda niso izpolnili svojih obveznosti iz členov 35 in 36 Pogodbe Euratom. Vendar varuh človekovih pravic meni, da je bilo v času prošnje za dostop jasno, da zahteva za informacije ni mogla privesti do postopka za ugotavljanje kršitev v skladu s Pogodbo Euratom, saj je Komisija priznala, da se Pogodba Euratom ne uporablja za Grenlandijo. Poleg tega je Komisija v odgovoru na nadaljnje preiskave varuha človekovih pravic predložila argument, ki se razlikuje od tistega, ki ga je vseboval njen odgovor na pritožnikovo potrdilno prošnjo. Komisija je v novi trditvi trdila, da bi razkritje takrat zmanjšalo pripravljenost danskih organov, da zagotovijo informacije na prostovoljni podlagi, in da bi tak primer „ *omajal namen preiskave, ki jo je Komisija nameravala izvesti* “. Vendar Komisija ob upoštevanju, da v skladu s Pogodbo Euratom v zvezi s tem ne more biti postopka za ugotavljanje kršitev, ni pojasnila, na katero vrsto preiskave (v okviru svoje pristojnosti) se je sklicevala v svojem odgovoru na nadaljnje preiskave. Glede na zgoraj navedeno varuh človekovih pravic meni, da Komisija ni podala utemeljenih in ustreznih razlogov za sklicevanje na izjemo iz tretje alinee člena 4(2) Uredbe 1049/2001.

2.12 Varuh človekovih pravic opozarja, da se je Komisija kot razlog za zavrnitev dostopa do zadevnih dokumentov sklicevala tudi na prvi pododstavek člena 4(3) Uredbe 1049/2001. Komisija je trdila, da bi odobritev dostopa do zadevnih dokumentov pred sprejetjem kakršne koli odločitve lahko zmedla dejavnosti spremljanja Komisije in njeno uradno stališče v peticiji št. 720/2002, kar bi resno ogrozilo njen tekoči postopek odločanja. Komisija je v odgovoru na nadaljnje preiskave varuhinje človekovih pravic podala dodatno izjavo, da *bi „do odločitve o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, razkritje resno vplivalo tudi na zmožnost Komisije, da sprejme odločitev na podlagi dogovora z danskimi organi.* “ Člen 4(3), prvi pododstavek, Uredbe 1049/2001 določa, da se dostop do dokumenta, ki ga institucija pripravi za notranjo uporabo ali ga prejme institucija in se nanaša na zadevo, o kateri institucija ni sprejela odločitve, zavrne, če bi razkritje dokumenta resno oslabilo postopek odločanja institucije. Po mnenju varuha človekovih pravic dopisov Komisije danskim organom ni mogoče razumno šteti za dokumente, ki jih je institucija pripravila za notranjo uporabo. Člen 4(3), prvi pododstavek, Uredbe št. 1049/2001 bi se torej lahko uporabljal le za dopis danskih organov z dne 15. septembra 2004. Če pa se zdi, da se trditev Komisije o zavrnitvi dostopa nanaša na morebitno prihodnjo odločitev o sprožitvi postopka za ugotavljanje kršitev v skladu s členom 141 Euratom, je bilo že v točki

2.11 zgoraj ugotovljeno, da take odločitve ni mogoče sprejeti. Poleg tega varuh človekovih pravic v obsegu, v katerem bi se ta trditev lahko nanašala na drugačno odločitev, meni, da bi bila taka trditev preveč splošna, saj se Komisija ni posebej sklicevala na drugo možno odločitev (v okviru svojih pristojnosti). Glede na zgoraj navedeno varuh človekovih pravic meni, da Komisija ni podala utemeljenih in ustreznih razlogov za sklicevanje na izjemo iz tretje alinee člena 4(2) Uredbe 1049/2001.

2.13 Varuh človekovih pravic na podlagi ugotovitev iz točk 2.11 in 2.12 ugotavlja, da zavrnitev Komisije, da omogoči dostop do zadevnih dokumentov, kot je bila izražena v njenih dopisih pritožniku z dne 6. julija 2005 in 2. avgusta 2005, ni temeljila na tehtnih in ustreznih razlogih. To je primer nepravilnosti. Ob upoštevanju, da je Komisija zagotovila dostop do teh dokumentov le v okviru te preiskave, bo varuh človekovih pravic podal ustrezno kritično oceno.

3 Sklepi

Na podlagi preiskav varuha človekovih pravic v zvezi s to pritožbo je treba podati naslednjo kritično pripombo:

Komisija je zavrnila dostop do zadevnih dokumentov na podlagi člena 4(2), tretja alinea, in člena 4(3), prvi pododstavek, Uredbe 1049/2001. Komisija je trdila, da so se zadevni dokumenti nanašali na podatke o radioaktivnosti za Grenlandijo, ki jih je zahtevala v okviru preverjanja skladnosti Danske z zakonodajo Skupnosti. Nadalje je poudarila, da bi ta postopek preverjanja lahko privedel do sprožitve postopka za ugotavljanje kršitev v skladu s Pogodbo Euratom. Vendar je Komisija v zvezi s tem priznala tudi, da se Pogodba Euratom ne uporablja za Grenlandijo. Zato v skladu s Pogodbo Euratom v zvezi s tem ni bilo mogoče izvesti postopka za ugotavljanje kršitev. Vendar Komisija ni pojasnila, kakšno preiskavo lahko izvede ali sprejme v okviru svojih pristojnosti v zvezi s spornimi dokumenti. Glede na zgoraj navedeno zavrnitev Komisije, da zagotovi dostop do teh dokumentov, saj je bila ta zavrnitev izražena v njenih dopisih pritožniku z dne 6. julija 2005 in 2. avgusta 2005, ni temeljila na veljavnih in ustreznih razlogih. To je bil primer nepravilnosti.

Glede na to, da je Komisija zdaj odobrila dostop do zadevnih dokumentov, ni pomembno doseči prijateljske rešitve zadeve. Varuh človekovih pravic zato zadevo zaključi.

O tej odločitvi bo obveščen tudi predsednik Komisije.

Tvoje iskreno,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

(1) UL L 145, str. 43.

(2) Pritožnik je v svoji pritožbi navedel, da je zadevni dopis dopis z dne 15. septembra 2004, ki ga je Generalni direktorat za energetiko in promet poslal danskim organom. Vendar je iz mnenja Komisije in pozneje iz razkritih dokumentov razvidno, da je zadevni dopis dejansko dopis

danskih organov Komisiji. Pritožnik med preiskavo ni podvomil v to vprašanje.

(3) " *Institucije zavrnejo dostop do dokumenta, če bi razkritje oslabilo varstvo: (...) namen inšpekcijskih pregledov, preiskav in revizij, razen če prevlada javni interes za razkritje* .

(4) „ *Dostop do dokumenta, ki ga institucija pripravi za notranjo uporabo ali ga prejme institucija in se nanaša na zadevo, o kateri institucija ni sprejela odločitve, se zavrne, če bi razkritje resno ogrozilo postopek odločanja institucije, razen če prevlada javni interes za razkritje.* "

(5) UL 1996, L 159, str. 1.

(6) „ *Če katera od izjem zajema le dele zahtevanega dokumenta, se preostali deli dokumenta objavijo.* "

(7) " *Institucije in organi Skupnosti so dolžni varuhu človekovih pravic posredovati vse informacije, ki jih je od njih zahteval, in mu omogočiti dostop do zadevnih spisov. Zavrnejo lahko le na podlagi ustrezno utemeljenih razlogov tajnosti. (...)* ".

(8) UL L 145, str. 43.

(9) Pritožnik je v svoji pritožbi navedel, da je zadevni dopis dopis z dne 15. septembra 2004, ki ga je Generalni direktorat za energetiko in promet poslal danskim organom. Vendar je iz mnenja Komisije in pozneje iz razkritih dokumentov razvidno, da je zadevni dopis dejansko dopis danskih organov Komisiji. Pritožnik med preiskavo ni podvomil v to vprašanje.

(10) Glej na primer združene zadeve T-110/03, T-150/03 in T-405/03, *Sison proti Svetu* , ZOdl. 2005, str. II-1429, točka 45.

(11) Čeprav ta dopis ni bil zajet v zahtevi za dostop, ga je Komisija predložila v odgovoru na nadaljnje preiskave varuha človekovih pravic.